

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	071 Облік і оподаткування ОПП Облік і оподаткування
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна
Курс, семестр	1 курс, 2 семестр
Трудомісткість	Загальна кількість годин – 150. Кількість кредитів – 5.
Мова викладання	Державна
Факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів Кафедра обліку і оподаткування
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Канцедал Наталія Анатоліївна, завідувач, професор кафедри обліку і оподаткування, к.е.н., доцент, кабінет 436, навчальний корпус 4 e-mail: nataliia.kantsedal@pdau.edu.ua https://www.pdau.edu.ua/people/kancedal-nataliya-anatoliyivna
Мета вивчення навчальної дисципліни:	формування системи знань здобувачів вищої освіти з теорії та практики ведення обліку на підприємствах
Компетентності:	Загальні компетентності (ЗК): ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК04. Здатність працювати автономно. ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Спеціальні (фахові) компетентності (СК): СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування. СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.
Результати навчання	ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств. ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств; ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її

Методи навчання	<p>зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p> <p><i>словесні методи</i> (лекція, пояснення); <i>наочні методи</i> (демонстрування); <i>практичні методи</i> (практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою); <i>методи формування пізнавальних інтересів</i> (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, навчальні дискусії); <i>методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності</i> (роз'яснення мети навчальної дисципліни; оперативний контроль; вказування на недоліки, зауваження); <i>інтерактивні методи</i> (дискусії, проєктування професійних ситуацій; «Мозковий штурм»); <i>методи усного контролю</i> (опитування; доповідь; <i>методи письмового контролю</i> (самостійна робота; картковий експрес-контроль); <i>методи самоконтролю</i> (самооцінювання; самоаналіз).</p>
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Господарський облік, його сутність і характеристика Тема 2. Організаційно-правові засади регулювання обліку в Україні Тема 3. Предмет і метод бухгалтерського обліку Тема 4. Бухгалтерський баланс Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис Тема 6. Документування в системі бухгалтерського обліку Тема 7. Оцінка і калькулювання в системі бухгалтерського обліку Тема 8. Облік господарських процесів та фінансових результатів Тема 9. Інвентаризація та звітність у системі бухгалтерського обліку.</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	<p>Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового оцінювання результатів навчання: опитування, письмове виконання практичних завдань; виконання завдань самостійної роботи; контрольна робота за результатами опрацювання теоретичного матеріалу; контрольна робота для здобувачів заочної форми навчання. Форма семестрового контролю – залік.</p>
Політика навчальної дисципліни	<p><u>Політика щодо академічної доброчесності.</u> Політика щодо академічної доброчесності регламентується Кодексом академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/4518/dobrodobro.pdf). Відповіді (усні або письмові) під час проведення начальних занять, списування або виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, забороняється. Під час складання заліку використовувати підручники (їх ксерокопії) та мобільні девайси не дозволяються. Користуватися допомогою сторонніх осіб для виконання завдань дистанційного курсу заборонено. Здобувачі вищої освіти мають поважати авторські права та недопущення академічного плагіату в усіх видах наукової, науково-методичної та навчальної діяльності, дотримуватися принципів академічної доброчесності, правил академічної етики, інформаційної культури та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування відповідно до вимог законодавства про вищу освіту загальнодержавного рівня та рівня Університету. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При</p>

цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

Політика щодо термінів виконання та перескладання, критеріїв допуску до семестрового контролю здійснюються відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyaproosvitniyprocespravlene.pdf>) та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyarocinyuvannyarezultativnavchannyazdobuvachivvyshchoiosvityvpdau.pdf>).

Терміни виконання письмових робіт визначаються тематичним планом (індивідуальним планом здобувача вищої освіти) відповідно до розкладу навчальних занять та є однаково прийнятними для всіх форм здобуття вищої освіти. Поточний контроль здійснюється провідним НПП під час навчальних занять, які закріплені за зазначеною навчальною дисципліною відповідно до тематичного плану. До семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни здобувач вищої освіти допускається у разі виконання всіх видів робіт, передбачених навчальним планом на семестр для цієї дисципліни.

Політика щодо критеріїв оцінювання навчальних досягнень

здобувачів вищої освіти здійснюються відповідно до вимог

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в Полтавському державному аграрному університеті

(https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyarosvzyaorpdau100122_0.pdf) та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті

(<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyarocinyuvannyarezultativnavchannyazdobuvachivvyshchoiosvityvpdau.pdf>)

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим відповідно до вимог нормативних документів ПДАУ з організації освітнього процесу. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба або академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Відсутність здобувача на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу та не звільняє здобувача від виконання завдання на самостійну підготовку або завдання поточного та підсумкового контролю.

У період обмежувальних заходів навчання, пов'язаних з військовим станом, здійснюється із використанням дистанційних технологій за погодженням із Вченою радою ПДАУ та за обов'язкової умови забезпечення аутентифікації здобувача вищої освіти.

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Полтавського державного аграрного університету: Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті

	<p>(https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyaproosvitniyprocespravlene.pdf), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyarogsvzyaorpdau100122_0.pdf), Положення про робочу програму навчальної дисципліни в Полтавському державному аграрному університеті (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyarogorobochunasaytostatochne.pdf), Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyarogocinyuvannyarezultativnavchannyazdobuvachivvyshchoiosvityvpdau.pdf), Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyarogorganizaciyusamostiynoyiroboty_0.pdf), Методичні рекомендації щодо розробки силабусу навчальної дисципліни у Полтавському державному аграрному університеті (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/metodychnirekomendaciyisylabus.pdf), Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання у Полтавському державному аграрному університеті (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyarogorganizacuyuosvitnogoprocesuzvykorystannyamtehnologiy.pdf)</p>
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Історія бухгалтерського обліку, Основи оподаткування
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:	Презентації
Рекомендовані джерела інформації	<p style="text-align: center;"><i>Основні</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бухгалтерський облік в Україні. Основи та практика: навч. посіб. / Лень В. С., Гливенко В. В. Київ, ЦУЛ, 2018. 608 с. 2. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах: підруч. для студентів ВНЗ / В. Я. Плаксієнко [та ін.]; [за ред. В. Я. Паксієнка]. 2-ге вид., перероб. та допов. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 519 с. 3. Бухгалтерський облік : підручник / [Я. Д. Крупка та ін.]. Тернопіл. нац. екон. ун-т. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 459 с. 4. Бухгалтерський облік (загальна теорія): конспект лекцій в схемах і таблицях / Н. М. Малюга, В. М. Пархоменко; Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. Київ : Консультант, 2017. 67 с. 5. Бухгалтерський облік. Основи теорії та практики: підручник / [А. Г. Загородній та ін.]. 4-те вид., доопрац. і допов. Львів : Вид-во Львів. політехніка, 2018. 278 с. 6. Ткаченко Н. Теорія бухгалтерського обліку. Київ, Вид-во Алерта. 2017. 174 с.

Допоміжні

1. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / А. П. Макаренко [та ін.]. Запоріжжя: ЗДІА, 2018. 547 с.
2. Бухгалтерський облік (загальна теорія) : навч. посіб. / С. А. Бурлан, Н. В. Каткова; Чорномор. нац. ун-т ім. Петра Могили. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018. 271 с.
3. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / М. Б. Кулинич, А. Т. Сафарова ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 435 с.
4. Бухгалтерський облік та податкова звітність самозайнятих осіб: [практ. посіб.] / Ін-т права та післядиплом. освіти М-ва юстиції України, Держ. фіск. служба України; [Д. В. Журавльов та ін. ; за ред. В. М. Аксюкова, М. І. Москаленка]. Київ : ОВК, 2017. 236 с.
5. Канцедал Н. А. Документування в системі бухгалтерського обліку: юридичний аспект. *Економічні науки. Серія «Облік і фінанси» Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет*. Випуск 9 (33). Ч.2. Редкол.: відп. ред. д.е.н., професор Герасимчук З.В. Луцьк, 2012. С. 43-52.
6. Канцедал Н. А. Термінологічні аспекти ідентифікації предмета і об'єкта бухгалтерського обліку. *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка (ХНТУСГ). Економічні науки*. Харків. 2009. № 83. С. 121-126.
7. Канцедал Н. А. Термінологічні аспекти ідентифікації предмета і об'єкта бухгалтерського обліку. *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка (ХНТУСГ) / Економічні науки*. Харків. 2009. № 83. С. 121-126. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1784>
8. Канцедал Н.А. Общие и отличительные признаки научных подходов к трактовке метода бухгалтерского учета. *Institutional framework of the economy functioning in conditions of transformation : Collection of scientific articles*. Vol. 2 Verlag SWG imex GmbH, Nürnberg, Deutschland, 2014. P. 148-150. (ISBN 978-3-00-046113-2). URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/436>
9. Канцедал Н. А. Адитивний і процедурний підходи як способи пізнання у методології наукових досліджень обліку. *Облік і фінанси*. 2016. № 1 (71). С. 27-31. URL: <http://www.afj.org.ua/ua/article/346/>
10. Канцедал Н. А. Наукова інтерпретація методології бухгалтерського обліку у працях Г. Г. Кірейцева. *Розвиток бухгалтерського обліку: теорія, професія, міжпредметні зв'язки: збірник матеріалів ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. (26 лютого 2015 р.; м. Київ) / Відпов. за вип. Б. В. Мельничук. К.: ННЦ «ІАЕ», 2015. С. 69-72. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/326>*
11. Канцедал Н. А. Наукова інтерпретація методології обліку у працях корифеїв бухгалтерської думки. *Облік і фінанси*. 2018. № 2(80). С. 16.-23. URL: <http://www.afj.org.ua/ua/article/566/>

12. Канцедал Н. А., Пономаренко О. Г. Обґрунтування взаємозв'язку теорії і практики бухгалтерського обліку: інституційний підхід. *Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2018 році (м. Полтава, 16-17 травня 2019 року)*. Полтава : РВВ ПДАА, 2019. С. 110-112. <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/5330>

13. Лень В. С. Бухгалтерський облік у галузях економіки : [підручник] / В. С. Лень, В. В. Гливенко. Чернігів : Десна Поліграф, 2013. 437 с.

14. Маренич Т. Г. Бухгалтерський облік в агроформуваннях: Підручник / Т. Г. Маренич, В. Я. Амбросов (ред.). – 2-е видання, доповнене і перероблене. – К.: ВД «Професіонал» 2005. – 896 с.

15. Михайлов М.В. Бухгалтерський облік (теорія): навч. посібник / Михайлов М.В., Глумаченко А.І., Гончар В.П., Бачмат Г.А. К.: Центр учбової літератури, 2007. 247 с.

16. Моя професія – бухгалтер, фінансист: навч. посібник / Ф. Ф. Бутинець (ред.), І. А. Панченко. – Житомир: ЖДТУ, 2005. 156 с.

17. Наукові та прикладні аспекти удосконалення бухгалтерського обліку, економічного контролю та системи оподаткування : кол. монографія / (за ред. В. Я. Плаксієнка) ; Полтав. держ. аграр. акад. Полтава : Астроя, 2018. 351 с.

18. Облік і аудит: практикум дистанційного тестування: навч. посіб. / [М. Ф. Огійчук та ін.]; за заг. ред. проф.: М. Ф. Огійчука, Є. В. Калюги, В. Я. Плаксієнка. К. : Алерта, 2014. 453 с.

19. Плиса В. Й. Бухгалтерський облік : [підручник] / В. Й. Плиса, З. П. Плиса. - Л. : Вид-во ННВК «АТБ», 2013. 419 с.

20. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / І. Б. Садовська, С. Г. Михалевич, Т. Г. Вегера. Луцьк : навчально-видавничий відділ ЛНТУ, 2009. 458 с.

21. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/39-buhgalterskiy-oblk-sadovska-b.html>

22. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. 2-ге вид., переробл. і доп. / В.Г. Швець. К. : Знання, 2006. 525 с. URL: <http://polka-knig.com.ua/book.php?book=541>

Інформаційні ресурси

1. «Облік і фінанси» (e-ISSN 2518-1181, p-ISSN 2307-9878) – фаховий рецензований науково-виробничий журнал відкритого доступу. URL: <http://www.afj.org.ua/ua/aboutus/>

2. Вісник ЖДТУ: Економіка, управління та адміністрування. URL: <http://ven.ztu.edu.ua/>

3. Вісник ХНАУ – фаховий журнал відкритого доступу. URL: <http://visen.knau.kharkov.ua/>

4. Все про бухгалтерський облік. Всеукраїнська професійна бухгалтерська газета. URL: <http://vobu.ua/ukr/>

	<p>5. I.FACTOR.UA – інтелектуальна система бухгалтерських знань https://i.factor.ua/ukr/.</p> <p>6. Дебет-кредит. Український бухгалтерський портал. URL: https://dtkk.com.ua/</p> <p>7. Електронний репозитарій наукових публікацій ПДАУ. URL: https://dspace.pdau.edu.ua/home</p> <p>8. Жива бухгалтерська книга. Онлайн-видання. URL: https://interbuh.com.ua/ua/documents/buhbook</p> <p>9. Офіційний сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws</p> <p>10. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/</p> <p>11. Інтерактивна бухгалтерія: інноваційний бухгалтерський сервіс актуальної інформації для аудиторів, бухгалтерів, фінансистів, юристів, власників бізнесу, керівників, кадровиків, викладачів та студентів облікових і фінансових дисциплін. URL: (https://interbuh.com.ua/ua/)</p> <p>12. Uteka: Найповніша бібліотека безпечних рішень бухгалтера. За темами бухобліку, податків та права URL: (https://uteka.ua/ua/)</p> <p>13. Бухгалтер 911: Сайт для бухгалтерів №1 в Україні. URL: (https://buhgalter911.com/uk/).</p>
Рік введення	2023